

VELKOMMEN TIL
IT-ARKITEKTURRÅDETS
MØDE 29.09.21

Opfølgning på drøftelserne på It-Arkitekturrådets møde 3. juni 2021

- Temadrøftelse om EU- arkitekturarbejdet
- Udkast til fælleskommunal datastrategi
- *Forprojekt om åbne offentlige data til grøn omstilling*
- Fælleskommunal Informationsmodel på det kommunale sundheds-, ældre- og voksensociale område (FKI)
- Det tværoffentlige samarbejde vedr. samtykke for databehandling på sundhedsområdet
- Kommunernes ansvar for systemers håndtering af skift af personnummer

PAUSE TIL KL. 11.40

FROKOSTPAUSE TIL KL. 13.10

PAUSE TIL KL. 15.05

DIGITALE FUNDAMENTER

DIGITALE FUNDAMENTER

FORSLAG TIL ARKITEKTUR INDSATS I 2022

It-Arkitekturrådet 29.09.21

FORSLAG TIL AKTIVITETER 2022

KL

Projektkatalog for Digitale fundamenter

Delprogram 6

Igangværende projekter

6.1 Arkitekturfagligt beredskab

6.2 Analyse: IT-arkitektur på sikkerhedsområdet

6.3 Kobling m. fælleskommunal rammearkitektur og fælleskommunal infrastruktur

6.4 Proces og værktøjer til fælleskommunal arkitekturstyring

6.5 Analyser af status på Cyber- og informations-sikkerhed i kommunerne

6.6 Fælleskommunal videndeling om Cyber- og informationssikkerhed

Projekter i pipeline

- Drejebøger, metoder og værktøjer til kommunernes arkitekturstyring og it-anskaffelser
- Kommunalt og nationalt værn mod cyberkriminalitet

Drejebøger, metoder og værktøjer til understøttelse af kommunernes arkitekturstyring og it-anskaffelser

Et katalog med 13 konkrete, praksisnære forslag til aktiviteter eller produkter. Forslagene fokuserer på arkitekturstyring og anskaffelsessituationen.

Arkitekturstyring

1. Den gode historie om strategiske valgs positive og negative konsekvenser
2. Vejledning til håndtering af dataejerskab og dataansvar
3. Genkommunikation og evt. tilpasning af Aalborg Kommunes screeningsværktøj
4. Kommunale arkitekturrapporter

Anskaffelser/kravstillelse

5. Afklar it-arkitekturkrav i Den gode it-anskaffelse
6. Metode til formulering af krav og use cases
7. Fælleskommunale kravbeskrivelser

8. Drejebog til anskaffelser
9. 10 skarpe til leverandøren
10. 10 gode grunde til at tale med din it-arkitekt

Leverandørkontakt

11. Introduktion til rammearkitektur og infrastruktur og arrangementer for leverandører og konsulenter
12. Databaseret overblik over kommunernes brug af fælles- og tværkommunale løsninger
13. Eksport af modeller til maskinlæsbare formater

1. Den gode historie om strategiske valgs positive og negative konsekvenser

Indsats: 2

Effekt: 2

Beskrivelse:

En case der beskriver, hvilken betydning forskellige strategiske valg har for kommunen og kommunens it-landskab/tekniske gæld på den lange bane.

Casen bør illustrere vigtigheden af at inddrage it-arkitekter for at kunne tage de rette arkitekturbeslutninger.

Udbrede de gode, men også særligt de dårlige historier.

Emne:

Kommunal arkitekturstyring

Mål:

At hjælpe kommunale it-arkitekter i deres dialog med ledelsen i fht arkitekturbeslutninger

Type:

Case – evt. flere cases, og/eller som del af en drejebog om emnet

Involvering af:

Arkitekturrådet, ITKU og kommunale arkitekter

Format:

Evt. som videoer. Evt. med genbrug af videoer fra 'Kommunernes arkitekturstyringskursus'.

2. Vejledning til håndtering af dataejerskab og dataansvar

Indsats: 3

Effekt: 3

Beskrivelse:

Det er en udfordring i kommunerne at håndtere dataejerskab og dataansvar, særligt i fht. tværgående data som CPR. Der er tvivl om, hvem der har ansvaret, hvem der håndterer ændringer mv., særligt ifm. nyanskaffelser.

Vejledningen skal bidrage til at skabe awareness i den kommunale forretning ifht dataejerskab og – ansvar.

Emne:

Kommunal arkitekturstyring

Mål:

At hjælpe kommunale it-arkitekter til at sikre, at forretningen er informeret og tager de rigtige beslutninger ift. datahåndtering ved anskaffelser m.m.

Type:

Vejledning

Involvering af:

Informationssikkerhedsprogrammet, KL, delprogrammet 'Bedre velfærd med styring og data', KL

Format:

Tjekliste / "10 gode råd"

3. Genkommunikation og evt. tilpasning af Aalborg Kommunes screeningsværktøj

Indsats: 2
Effekt: 5

Beskrivelse:

Kommunale it-arkitekter efterspørger en målrettet spørgeguide til at afklare forskellige roller og ansvar i digitaliseringsprojekter.

I [Aalborg kommunes screeningsværktøj](#) har vi et godt udgangspunkt for evt. tilpasning videreudvikling.

- › Værktøjet kan anvendes bredt i nuværende form, eller kan evt. tilpasses
- › Aalborgs erfaringer med værktøjet inddrages

Emne:

Kommunal arkitekturstyring

Mål:

At hjælpe kommunale it-arkitekter med lokal arkitekturstyring

Type:

Værktøj

Involvering af:

Aalborg Kommune, kommunale arkitekter mv.

Format:

Værktøj – evt. teknisk løsning.
Evt. workshopmateriale

4. Kommunale arkitekturrapporter

Indsats: 4
Effekt: 2

Beskrivelse:

Kommunale it-arkitekter efterspørger en simplere skabelon og/eller flere skabeloner tilpasset forskellige brugsscenarier (nyanskaffelse, opdatering af eksisterende løsning, indkøb af OTS løsning)

- › Indledningsvist skal det afklares, om rapporten skal anvendes til intern afklaring og review eller til leverandørreview?
- › Det skal ligeledes afklares, hvordan skabeloner skal/kan spille sammen med/tilpasses til 98 forskellige kommunale governancemodeller

Emne:

Kommunal arkitekturstyring

Mål:

At hjælpe kommunale it-arkitekter med lokal arkitekturstyring

Type:

Værktøj

Involvering af:

KOMBIT, kommunale arkitekter m.fl.

Format:

Skabelon – evt. en teknisk løsning

5. Afklar it-arkitekturkrav i 'Den gode it-anskaffelse'

Indsats: 4
Effekt: 4

Beskrivelse:

Vejledning/fremgangsmåde for den overordnede brug af rammearkitekturen ved anskaffelse samt evt. underordnede use cases for:

1. Kommunernes egenudvikling/anskaffelse
 1. Kravspecifikation
 2. Indkøb af leverandørløsninger (standardsoftware)
 3. Klarmelding/anvendelse af snitflader
2. Leverandørudvikling
 1. Onboarding af leverandører
 2. Klarmelding/anvendelse af snitflader

Emne:

Anskaffelse

Mål:

At understøtte kommunale it-arkitekter og deres leverandører i anskaffelse og udvikling ved brug af den fælleskommunale rammearkitektur.

Type:

Vejledning

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format:

Drejebog

6. Metode til formulering af krav og use cases

Indsats: 4

Effekt: 4

Beskrivelse:

Metoden udarbejdes med afsæt i de metodehåndbøger for fx use cases, der findes hos KOMBIT, og med afsæt i de fælleskommunale eller lokale arkitekturprincipper.

Der er et stort behov for at formulere gode, præcise krav til anvendelse af rammearkitekturen og infrastrukturens snitflader i anskaffelsessituationen.

Emne:

Kravstillelse

Mål:

At understøtte kommunale it-projekter i deres formulering af krav og use cases ifm. kravstillelse

Type:

Vejledning

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format:

Metodehåndbog

7. Fælleskommunale kravbeskrivelser

Indsats: 5

Effekt: 4

Beskrivelse:

Konsolidering af fælleskommunale kravbeskrivelser i en kravsamling, der fx kunne understøttes vha. OS2-kravmotor.

Fx:

- › Indberetning af data til Danmarks Statistik
- › Levering af data til Serviceplatformens SFTP (FLIS m.m.)
- › Brug af snitflader (klarmeldingskriterier)

Emne:

Kravstillelse

Mål:

At understøtte kommunale it-projekter med fælles formuleringer og præciseringer af centrale krav til f.eks. compliance med standarder og lovkrav.

Type:

Krav

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format:

OS2-kravmotor

8. Drejebog til anskaffelser

Indsats: 6

Effekt: 5

Beskrivelse:

Hvordan finder jeg mine krav? Hvad skal systemet kunne?

Kan eksempelvis indeholde:

- Kontekstanalyse. Fokus på aktørers gevinster og udfordringer. Afdække 360 graders view på en problemstilling i organisation.
- Gennemgang af arkitekturprincipper og -regler ift.. problemstilling
- Byggeblokbingo (med fokus på data)
- ...

Denne drejebog har et vist overlap til andre produkter vedr. anskaffelser

Emne: Anskaffelse

Mål:

At give kommunerne en værktøjskasse som kan hjælpe med at belyse centrale perspektiver ift. en anskaffelse, og tydeliggøre gevinster og konsekvenser. Samt hjælpe kommunerne med at kunne stille gode krav til leverandørerne.

Type:

Drejebog som samler forskellige metoder/værktøjer/henvisninger som er relevante ift.. en anskaffelse. Velegnet til dialog/workshop.

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format: Drejebog med tekstbeskrivelse, case, metoder, værktøjer, fysisk spil, digitalt spil....

9. 10 skarpe til leverandøren

Indsats: 3

Effekt: 4

Beskrivelse:

Der er et behov for fikspunkter til at guide forretningens leverandørdialog ift. anvendelse af rammearkitekturen.

Hvad skal der spørges om, hvad betyder det i praksis, og hvordan vurderer man en løsning?

Kan være baseret på arkitekturprincipper, fællesoffentlige eller lokale, jf Aalborg Kommune.

Emne:

Kommunal arkitekturstyring/leverandørhåndtering

Mål:

At hjælpe kommunale it-arkitekter til at sikre, at forretningen er informeret og tager de rigtige beslutninger ifm. anskaffelser og anden leverandørkontakt.

Type:

Vejledning

Involvering af:

Informationssikkerhedsprogrammet, KL, KOMBIT, kommunale arkitekter

Format:

Tjekliste / "10 gode råd" - vejledning og viderestillende links hvor nødvendigt.

10. 10 gode grunde til at tale med din it-arkitekt

Indsats: 2

Effekt: 3

Beskrivelse:

Tjekliste med 10 opmærksomhedspunkter, der bør foranledige en samtale med den lokale it-arkitekt.

De kommunale it-arkitekter oplever, at de sjældent bliver ordentligt inddraget i majoriteten af anskaffelser, der ikke foregår som udbud.

Tjeklisten er målrettet fagområderne og skal give de kommunale it-arkitekter et udgangspunkt for evt. dialog med fagområder/it-projekter.

En light-version af arkitekturscreeningsværktøjet.

Emne:

Anskaffelse

Mål:

At give kommunale it-arkitekter et udgangspunkt for evt. dialog med fagområder/it-projekter

Type:

Værktøj

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format:

Tjekliste

11. Introduktion til rammearkitektur og infrastruktur og arrangementer for leverandører og konsulenter

Indsats: 4

Effekt: 4

Beskrivelse:

Hvad betyder den fælleskommunale rammearkitektur og infrastruktur for leverandører og konsulenter:

- Hvad er det? Mål, gevinster osv.
- Hvordan bruger man dem?
- Hvor kan man finde flere oplysninger?

En 'dannelsesrejse' i den fælleskommunale rammearkitektur for kommunernes leverandører og konsulenter.

Formålet er, at kommunernes leverandører bliver mere bevidste om rammearkitekturen, og at dialogen med kommunerne kan blive mere produktiv.

Emne:

Leverandører

Mål:

At understøtte kommunerne i deres kommunikation med leverandører og konsulenter.

Type:

Formidling

Involvering af:

Dialogforum, KOMBIT og kommuner

Format:

Pixibog/Introduktionsfolder
Informationsmøder

12. Databaseret overblik over kommunernes brug af fælles- og tværkommunale løsninger

Indsats: 2
Effekt: 4

Beskrivelse:

Hvor mange kommuner er koblet på infrastruktur, OS2-løsninger osv.?

I hvilket omfang? – Hvor mange løsninger er fx på FK Organisation eller Klassifikation?

Anvendelse af data fra OS2kitos og KDI, fx i fht. logiske systemer og relationer.

Leverandørerne skal fornemme det kollektive pres, ikke kun fra den enkelte kommune, men fra en bred vifte af kommuner. Leverandørerne skal fornemme, at vi står sammen.

Kan evt. gennemføres i samarbejde med fx KITA

Emne:

Leverandører

Mål:

At understøtte kommunerne i dialogen med og bearbejdningen af deres leverandører mhp. udbredelse af rammearkitekturen

Type:

Formidling

Involvering af:

KOMBIT, OS2KITOS, og kommuner

Format:

Dataoverblik/ledelsesinformation

13. Eksport af modeller til maskinlæsbare formater

Indsats: 4
Effekt: 3

Beskrivelse:

Ligesom behovet for og mulighederne ved at udstille XML-versioner af blanketter til brug for kommuner og leverandører for at skabe billigere løsninger, der understøtter de iboende standarder, kan eksportmuligheder fra rammearkitekturens byggeblokke og andre modeller understøtte anvendelse og standardisering.

Eksport af modeller efterspørges direkte af leverandører.

Emne:

Leverandører

Mål:

At understøtte leverandørerne i brug af rammearkitekturens standarder/modeller

Type:

Datastandarder

Involvering af:

KOMBIT og kommuner

Format:

XML/JSON